

vegyék az ügyvédi kamaráknak, mint törvény által alkotott testületeknek véleményét? Hiszen mi ügyvédek is letettük az egységes ügyvédi és bírói vizsgát, sokan hosszú praxissal és nagy tapasztalattal rendelkeznek és talán van ügyvéd is, aki ért valamit a joghoz, sőt a jogalkotáshoz is. Általában az ilyen destruktív elemekkel szemben a legcélszerűbb védekezés, ha őket is bevonják előzetesen a törvényalkotásba. Talán csak nem fogják a saját ideáikat megobstruálni és talán a köznek is haszna lesz belőle. Tessék csak megpróbálni!

Sz—i.

Egyszerűbb jogot! — ez a jelszó kikivánkozik ama szenzációsaknak mondható fejtegetések élére, amelyek a Magyar Jogászegyletben legutóbb *Juhász Andor*, a kir. Kuria nagytékintélyű elnökének hivatott ajkairól elhangzottak. A kiváncsalm általános európai betegséget érint: a múlt év elején ugyanannak adott hangot *Schiffer Eugen* németbirodalmi helyettes kancellár, s ha *Meszlény Artur* lapunk múlt évi 1. számában, e reformkiváncsalmnak hazai lehetőségeit kutatva, azoknak nem jósolhatott valami mélyrevágó eredményeket, e következtetésre ugyanazon jelenségek mérlegelése alapján jutott, amelyek útját állják annak, hogy Magánjogi Törvénykönyvünk valóban egyszerű, népies és rövid legyen: az életviszonyoknak az utolsó évtizedben megsokszorozódott komplexitása, a háború és a forradalmak által felajzott társadalom forrongásában lévő jelen állapota, a gyökerekig menő változások, amelyeken a társadalmi rétegződés vagyoni, nemzetiségi, faji tekintetben átessett. E választásokra figyelemmel nem lenni: elavulttá tenné a kódexet megszületése pillanatában; figyelemmel lenni: egyet jelent az egyszerűség kiváncsalmának feladásával. Vajjon ebből azt következtessük-e, hogy most ne kodifikáljunk: erre nézve hivatottabbak nyilatkoztak — *Juhász* az első, *Szászy Béla* és *Schusztér Rudolf* a második alternatíva mellett.

Mindettől azonban független és önmagában elbírálandó kérdés, vajjon éppen az öröklési jogban nyereségnek kell-e tekintenünk azt a minuciózus részletekbe menő szabályozást, amelyet a MTT.-ben találunk. A haladást — vagy visszafejlődést — e téren legrikítóbban az jellemzi, hogy míg az első 1900. évi tervezetben a *Szászy-Schwarz Gusztáv* által szerkesztett öröklési jog csak 249 §-t vett igénybe, addig a Bizottsági Szövegben ez a rész 461 §-ra dagadt, amely terjedelmet a MTTj. 405 §-ra szorított vissza. A *Juhász* által hangoztatott posztulatu-

mok az első tervezetben egyébként is körülbelül mind meg voltak valósítva: az öröklési rend végtelenbenyulása helyett a szépszülöi parentela után a közöröklés a szüli és nagyszüli ágra szorított volt (T. 1810. §.), az ági öröklés a szüli és nagyszüli ágra szorított volt (T. 1811., 1812. §§.) és 32 évnél hosszabb időre visszamenőleg nem lett volna érvényesíthető (T. 1815. §.), amely utóbbi rendelkezés különben csak egyik szellemes alkalmazása ama tanoknak, amelyeket néhai *Frank Ignác* professzor már 1848. évi akadémiai székfoglalójában oly mesteri kézzel rajzolt meg. Hogy az ági vagyon értékét nehéz megállapítani és a szakértői szemle drága, s hogy az özvegy életmódján az ellenérdekű rokonok szívesen fedeznek fel oly makulát, amelyet aztán a perben ellene játszhatnak ki, ez mind igaz. De örökrészek és kötelesrészek értékének megállapítása mindig elő fog fordulni, amíg örökösödési perek egyáltalán lesznek, s így ezzel az ági öröklés fenntartása ellen új érvet nem nyerünk. Kétségtelen, hogy az ági öröklés elejtésével törvényes öröklési rendünk lényegesen egyszerűbbé és áttekinthetőbbé válnék, de viszont jogunk egyik legjellemzőbb nemzeti sajátosságát vesztené el. Ami végül az özvegy méltatlanságának kérdését illeti: bírói belátás dolga, mily fokú libertinizmust hajlandó az özvegynék elnézni, s vajjon érzésben enyhébb vagy szigorubb mértéket alkalmaz-e. De nem hinném, hogy akár gyakorlatunk, akár az új kódex hajlandó lenne magát az elvet feláldozni, azt t. i., hogy a méltatlanság az özvegyi jog elvesztését vonja maga után. Ha pedig az elv megvan, akkor annak a lehetősége is megvan, hogy az örökösök a perben próbálkozzanak vele, s ez ellen nincs más remédium, mint a pervesztés és a perköltség viselése.

Viszont: amit itt csak röviden érinthettünk, az is elég arra, hogy a legnagyobb szépszissel nézzünk egy oly kísérlet sikere elé, aminőt *Szladits Károly* vetett fel: megkérdezni a „nép“-et, szerinte az ügyvédek, közjegyzők, községi jegyzők személyében: kell-e neki az ági öröklés? Megpróbálták ezt már — ha jól emlékszünk — az „Anerbenrecht“ intézményének propagátorai, s az eredmény a semmivel volt egyenlő. Az ági öröklés kérdését pláne már agyontárgyalták a Jogászegyletben, a jogászggyűléseken, az irodalomban és a MTT.-et előkészítő bizottságban. Újat e kérdésben talán már senki sem mondhat. *Szászy-Schwarz* koncepciója eleget tesz a hagyomány megóvását célzó pietásnak is és számol a gyakorlati élet kívánalmaival is. Nem fogunk jobb és méltóbb megoldást találni.

Az „egyszerűbb jogot!“ felkiáltás tehát ebben a hangnemben más formulázást nyer és így szól: „*vissza az első tervezethez!*“
M.

Az ügyvédek anyagi helyzetére való tekintettel valamelyik közéleti férfiúnak az az ötlete támadt, hogy az ügyvédek öregkoráról oly módon gondoskodják, hogy a nyugdíjintézeti járulékot a duplájára emeli. Ugy tudom, hogy a kamara alig tudja a mostani járulékot is beszédni, perelni és törléssel fenyegetni kénytelen az ügyvédeket és végül nincs más választás, mint fizetni — vagy pedig a gyakorló ügyvédek lajstromából való törlésnek kiteenni magát. Mikor az ügyvédeknek a mindennapi kenyérre sem jut, akkor az ügyvédeket arra kényszeríteni, hogy vonják el a sovány falatot családjuk szájától, csakhogy majd egyszer néhány pengővel több nyugdíjat kapjanak és ha a magasabb járulékot megfizetni nem tudják, törlés által őket jelenlegi kenyérkereső foglalkozásától is megfosztani: ez igazán nem célszerű és időszerű ötlet. Remélem, hogy a nyugdíjintézeti közgyűlés olyképen dönt ez indítvány felett, amint megérdemli. Elvárjuk, hogy legalább kartársaink ötletei ne nehezítsék meg a karnak ugyis sulyos helyzetét.
Sz—i.

A Magyar Jogászegylet ötvenesztendős jubileuma.

A Jogászegylet ünnepies diszüléssel ülte meg megalapításának ötvenedik évfordulóját, amelyen jogásztársadalmunk előkelőségei épúgy megjelentek, mint a jogélet szürke katonái. A publikumnak ez a kettőssége ném az ünnepi alkalom által fakasztott véletlen jelenség, hanem a Jogászegylet igazi jelentőségének hű tükrörképe. Annak a kornak az életviszonyai, amelyben a Jogászegylet született egyaránt kirajzolták úgy a jogtudomány intenzív, mennél nagyobb személyi körre kiterjedő, utját. A Jogászegylet pódiumot adott — szószéket és szédőgépet — azoknak, akiknek mondanivalójuk akadt és ezzel gondoskodott azokról is, akik okulni és tanulni akarnak. Ez az ösztönösen érzett kettős feladat gyakorlati szellemüvé alakította ki azt a végső elemzésben elméleti munkát is, amelynek keretét adni volt a Jogászegyletnek kezdettől fogva bevallott célja. A Jogászegylet — legalább így értettük a bejelentést — emlékkönyvben számol majd be az ötven éves munkásságáról, maradandó hirdetőjéül az elért teljesítményeknek. E munkásság érdemi méltatása kikiváncozik a krónikás munkaköréből — csak azt állapítjuk meg, hogy a sok